

KEURUUN YHTEISKOULUN LUKIO

NUORILLE TARKOITETUN LUKIOKOULUTUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN

PERUSTEIDEN MUUTOS, LUKU 4.3 OPISKELIJAHUOLTO

4.3 Opiskeluhoolto

Lukion opiskeluhoollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia ja huolehtia oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista sekä opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhoolto toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena opiskeluhoollona. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) 3 §)

Lukion opiskeluhoollon kokonaisuuteen sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoolto sekä opiskeluhoollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä opiskeluterveydenhuollon palvelut. Palveluiden järjestämisestä vastaa oppilaitoksen sijaintikunta. Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoolto, jota koulutukseen osallistuminen edellyttää lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 ja 9 §)

Opiskeluhoolto järjestetään monialaisessa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Opiskeluhoolto toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoolto on kaikkien oppilaitoksissa työskentelevien ja opiskeluhoolltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista on oppilaitoksen henkilökunnalla. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 §)

4.3.1 Opiskeluhoollon keskeiset periaatteet

Näissä opetussuunnitelman perusteissa määrätään opiskelijahuollon keskeisistä periaatteista, opetustoimeen kuuluvan opiskelijahuollon tavoitteista sekä paikallisen opetussuunnitelman ja oppilaitoskohtaisen opiskeluhoolltosuunnitelman laatimisesta.

Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään opiskelijoiden osallisuutta, oppimista, hyvinvointia ja terveyttä. Lisäksi edistetään ja seurataan opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 4 §)

Yhteisöllisen opiskelijahuollon lähtökohtana on opiskelijan ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Toteuttamisessa otetaan huomioon sekä aikuistuvan nuoren itsenäisyyden tukeminen että huoltajien osallistuminen. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä otetaan huomioon yhteistyö myös kunnan muiden nuorten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön [Lukiolaki 21 § (1268/2013)]. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa. Opiskelijoiden osallisuus opiskeluyhteisön turvallisuuden edistämiseksi tukee hyvinvointia ja tarkoituksenmukaista toimintaa turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja se otetaan huomioon kaikessa oppilaitoksen toiminnassa.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijalle annettavia opiskeluhoollon palveluja, joita ovat opiskeluterveydenhuolto, opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä yksittäistä opiskelijaa koskeva monialainen opiskeluhoolto. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 5 §) Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä.

Yksilökohtaista opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan kanssa ja hänen suostumuksellaan. Lähtökohdanna on opiskelijaa arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus. Toiminnassa otetaan huomioon opiskelijan itsenäinen asema opiskeluhooltoon liittyvissä kysymyksissä. Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa yksittäisen opiskelijan oikeuksista opiskeluhoollon ja asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 18 §)

Opiskeluhooltoryhmät monialaisessa yhteistyössä

Opiskeluhoollon monialaiseen yhteistyöhön kuuluvien opiskeluhooltoryhmien toiminta on osa opiskeluhoollon kokonaisuutta. Opiskeluhooltoryhmiä ovat 1) opiskeluhoollon ohjausryhmä, 2) oppilaitoskohtainen opiskeluhooltoryhmä sekä 3) tapauskohtaisesti koottava asiantuntijaryhmä. (Oppilas- ja opiskeluhooltolaki 14 §)

Koulutuksen järjestäjä asettaa opiskeluhoollon ohjausryhmän ja oppilaitoskohtaisen opiskeluhooltoryhmän. Yksittäistä opiskelijaa koskevat asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä. Jokaisella kolmella ryhmällä on omat tehtävät ja niiden perusteella määräytyvä kokoonpano. Kaikki opiskeluhooltoryhmät ovat monialaisia, mikä tarkoittaa, että ryhmässä on opetushenkilöstön lisäksi opiskeluterveydenhuoltoa sekä psykologi- ja kuraattoripalveluja edustavia jäseniä sen mukaan kuin käsiteltävä asia edellyttää.

Opiskeluhoollon ohjausryhmä vastaa koulutuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Sille asetetut tehtävät voi hoitaa myös muu tehtävään soveltuva ryhmä. Ohjausryhmä voi olla myös kahden tai useamman koulutuksen järjestäjän yhteinen. Sama ryhmä voi olla useamman koulutusmuodon yhteinen.

Oppilaitoskohtaisen opiskeluhooltoryhmän tehtävänä on vastata oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmää johtaa koulutuksen järjestäjän nimeämä edustaja. Koulutuksen järjestäjä ja opiskeluhoollon palveluja tuottavat tahot päättävät yhdessä sen kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Opiskeluhooltoryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. Ryhmän keskeinen tehtävä on oppilaitosyhteisön terveellisuuden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen ja kehittäminen.

Asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän opiskeluhoollon tuen tarpeen selvittämiseksi ja palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palvelujen edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Asiantuntijaryhmän monialaisuus ja tapauskohtainen kokoonpano perustuu yksilölliseen harkintaan, käsiteltävään asiaan ja siinä vaadittavaan osaamiseen. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön.

4.3.2 Opiskeluhooltosuunnitelmat ja niiden laatiminen

Paikallisella tasolla opiskeluhuollon suunnittelua ja toteuttamista ohjaa kolme eri suunnitelmaa. Suunnitelmat ovat 1) lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon sisältyy opiskeluhoitoa koskeva osuus, 2) paikalliseen opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus opiskelijahuollosta sekä 3) oppilaitoskohtainen opiskeluhoitosuunnitelma. [Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 12 ja 13 §, Lastensuojelulaki 12 § (1292/2013), Lukiolaki 10 § (478/2003)]

Lasten ja nuorten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on kunnan tai useamman kunnan yhdessä laatima kunnan tai kuntien toimintaa koskeva suunnitelma lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi, lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Se hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. [Lastensuojelulaki 12 § (1292/2013)]

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä muut kunnan lasten ja nuorten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta koskevat linjaukset otetaan huomioon valmisteltaessa paikallisen opetussuunnitelman opiskeluhoitoa koskevaa osuutta sekä oppilaitoskohtaisia opiskeluhoitosuunnitelmia.

4.3.2.1 Opiskeluhoito Keuruulla

Opiskeluhoito tarkoittaa sekä perusopetuslaissa tarkoitettu oppilashuoltoa että lukiolaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu opiskelijahuoltoa. Perusopetuksessa termi säilyy oppilashuoltona. Esiopetuksen opetussuunnitelmassa käytetään termiä lapsi, perusopetuksessa oppilas ja toisella asteella opiskelija. Lain mukaisesti oppilas- ja opiskeluhoito muodostaa kokonaisuuden esiopetuksesta aina toiselle asteelle saakka.

Oppilashuolto voidaan jakaa toisaalta opetussuunnitelman mukaiseen oppilashuoltoon, toisaalta oppilashuollon palveluihin. Esiopetuksen opetussuunnitelman mukainen oppilashuolto on osa päivittäistä opetus- ja kasvatustoimintaa ja sitä voidaan toteuttaa eri sisältöalueissa ja erilaisilla toimintatavoilla. Oppilashuolto on kaikkien opetusta järjestävien yksikköjen työntekijöiden, ensisijaisesti ryhmien opettajien vastuulla. Koulu tiedottaa oppilaille ja heidän huoltajilleen oppilashuollon palveluista. Opettaja, joka tuntee lapsen ja on lapsen kanssa säännöllisesti tekemisissä, ohjaa lapsen huoltajineen hakemaan lapsen tarvitsemia oppilashuollon palveluja, joita ovat neuvolan, psykologin ja kuraattorin palvelut. Opettaja voi konsultoida kouluterveydenhoitajaa, koululääkärinä, psykologia tai kuraattoria.

Oppilashuolto järjestetään monialaisessa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa.

Nuorille tarkoitettun lukiokoulutuksen oppilashuoltoon sisältyy Keuruun kaupungin sivistyslautakunnan hyväksymän lukiokoulutuksen opetussuunnitelman mukainen opiskelijahuolto ja siihen liittyvät palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuoltopalvelut. Opiskelijahuollon rekistereitä ovat oppilashuoltokertomus, asiakaskertomus ja potilaskertomus.

Oppilas- ja opiskelijahuolto rakentuu kolmesta tasosta: 1) Keuruun kaupungin oppilas- ja opiskelijahuollon ohjausryhmä, 2) perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmat sekä 3) koulukohtaisesti laadittavat oppilas- ja opiskelijahuoltosuunnitelmat. Lukiokoulutuksessa opiskeluhuollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia ja huolehtia oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista sekä opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhuollon keinoin pyritään ennalta ehkäisemään erilaisten ongelmien syntyä, varmistamaan opintojen tarkoituksenmukainen eteneminen ja auttamaan opiskelijaa mahdollisissa vaikeuksissa. Opiskeluhoitoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena

opiskeluhoollona.

Monialaiset oppilas- ja opiskelijahuoltoryhmät

a. Oppilas- ja opiskelijahuollon ohjausryhmä

Ohjausryhmä on monialainen, oppilas- ja opiskelijahuoltoa koordinoiva ryhmä. Siinä on edustajia kaikilta oppilas- ja opiskelijahuoltoa järjestäviltä tahoilta. Ohjausryhmään kuuluvat sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö, koulutusjohtaja/ lukion rehtori, perusopetuksen rehtoreita, perusturvajohtaja, ylilääkäri, neuvola- ja kouluterveydenhoidon edustajat, koulupsykologi ja/ tai kuraattori. Ohjausryhmä voi kutsua ryhmään joko pysyvästi tai tilapäisesti myös muita kuten johtokuntien tai vanhempainyhdistysten edustajia, opettajia, oppilaskuntien edustajia ja järjestöjen edustajia. Lisäksi ohjausryhmä voi konsultoida asiantuntijoita. Sivistysjohtaja kokoaa ohjausryhmän ja on ryhmän koollekutsuja. Ohjausryhmä kokoontuu vähintään kerran lukuvuodessa.

Ohjausryhmä asettaa koulutason yhteisölliset oppilas- ja opiskelijahuoltoryhmät, joiden toiminnasta rehtorit vastaavat yhdessä opettajakunnan kanssa. Ohjausryhmä päättää koulutason ryhmien kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista koulua ja johtokuntaa kuultuaan.

Ohjausryhmän tehtäviin kuuluu yleinen suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja arviointi. Ohjausryhmä seuraa koulujen oppilas- ja opiskelijahuoltoryhmien suunnitelmia ja niiden toteutumista lukuvuosittain laatiman toimintakertomuksen tai kokousmuistioiden ja vuosikellojen avulla. Ohjausryhmä vastaa siitä, että opiskelijoilla ja heidän huoltajillaan on tieto koulun ja opiskelijoiden käytettävissä olevasta opiskelijahuollosta.

b. Lukion opiskelijahuoltoryhmä

Lukion opiskelijahuoltoryhmän keskeisin tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskelijahuollon toteuttaminen. Yhteisöllisen opiskelijahuollon lähtökohtana on opiskelijan ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Yhteisöllistä opiskeluhoolltoa Keuruun yhteiskoulun lukiossa koordinoi opiskeluhoolltotyöryhmä, jossa jäseninä ovat rehtori, opinto-ohjaaja, erityisopettaja, terveydenhoitaja, koulukuraattori ja koulupsykologi. Tarvittaessa ryhmää täydennetään myös muilla henkilöillä, kuten ryhmänohjaajilla, aineenopettajilla ja oppilailta. Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä kokoontuu aina tarvittaessa, mutta vähintään kerran lukuvuodessa.

Yhteisöllistä toimintakulttuuria pyritään rakentamaan oppilaita, opettajia ja huoltajia osallistamalla. Yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamisessa otetaan huomioon aikuistuvan nuoren itsenäisyyden tukeminen. Koulupäivien aikana yhteisöllisyyteen vaikutetaan mm. ryhmäytymistä edistävin keinoin, teemapäivien ja erilaisin pedagogisin ratkaisuin. Koulujan ulkopuolella yhteisöllisyyttä pyritään edistämään erilaisin kurssimatkojen ja vierailujen sekä erilaisten teemojen ympärille rakennetuilla vanhempainilloilla. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä otetaan huomioon yhteistyö myös kunnan muiden nuorten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

c. Asiantuntijaryhmä

Asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti yksittäisen opiskelijan tai ryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskelijahuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoaa kasvatus- ja opetushenkilöstön edustajan tai oppilashuollon palvelujen edustajan sen mukaan, kelle/ keille asia

työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen, muiden yhteistyötahojen tai oppilaan läheisten osallistuminen ryhmään edellyttää aina lapsen tai huoltajan yksilöityä kirjallista suostumusta. Liite

Oppilas- ja opiskeluhoitosuunnitelmat

Keuruun kaupungin oppilas- ja opiskeluhoollon suunnitelmien kokonaisuus muodostuu kolmesta suunnitelmasta, jotka yhdessä ohjaavat oppilas- ja opiskeluhoollon suunnittelua ja toteutusta:

1. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (Lasten ja nuorten Keuruu), johon kirjataan oppilas- ja opiskeluhoollon osuus
2. opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus oppilas- ja opiskeluhoollon
3. koulukohtaiset oppilas- ja opiskeluhoitosuunnitelmat

1) Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (Lasten ja nuorten Keuruu) on voimassa valtuustokauden. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma tehdään monialaisessa yhteistyössä ja se hyväksytään kaupunginvaltuustossa. Suunnitelmaa tarkastetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan sisällytetään:

- Keskeiset oppilas- ja opiskeluhoollon tavoitteet ja paikallisen toteuttamistavan keskeiset periaatteet
- Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista oppilas- ja opiskeluhoollon palveluista ja avustajapalveluista sekä tuki- ja erityisopetuksesta
- Toimet, joilla vahvistetaan yhteisöllistä oppilas- ja opiskeluhoollon ja varhaista tukea
- Tiedot suunnitelman toteuttamisesta, seurannasta ja oppilas- ja opiskeluhoollon laadunarvioinnista

2) Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman opiskeluhoollon osuudessa kuvataan opiskeluhoollon paikalliset tavoitteet ja toimintatavat, määritellään yhteys lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan sekä määritellään opiskeluhoollon suunnitelmien laadintaa linjaavat ohjeet. Samalla opetussuunnitelma linjaa koulukohtaisten suunnitelmien laadintaa.

3) Keuruun yhteiskoulun lukion opiskeluhoitosuunnitelma laaditaan lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Kohdassa 4.3.2.2 on kerrottu tarkemmin koulukohtaisesta opiskeluhoitosuunnitelmasta.

4.3.2.2 Keuruun yhteiskoulun lukion opiskeluhoitosuunnitelma

Keuruun yhteiskoulun lukion opiskeluhoollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten on laadittu suunnitelma yhteistyössä koulun henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

Koulun opiskeluhoitosuunnitelma tarkastetaan vuoden kuluessa siitä kun kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkastettu. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (Lasten ja nuorten Keuruu) hyväksytään Keuruun kaupunginvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Koulukohtaisessa opiskeluhoitosuunnitelmassa sovitaan niistä menettelytavoista, joilla koulun henkilöstö,

oppilaat ja huoltajat sekä tarvittavilta osin yhteistyötahot perehdytetään opiskeluhuoltosuunnitelmaan. Samalla sovitaan siitä, miten suunnitelmasta tiedotetaan edellä mainituille.

Keuruun yhteiskoulun lukiossa opiskeluhuoltoryhmää koordinoi rehtori. Ryhmän jäseninä ovat rehtori, opinto-ohjaaja, erityisopettaja, terveydenhoitaja, koulukuraattori ja koulupsykologi. Tarvittaessa ryhmää täydennetään myös muilla henkilöillä, kuten ryhmänohjaajilla, aineenopettajilla, oppilailta ja mahdollisilla asiantuntijoilla. Ryhmä kokoontuu aina tarvittaessa, mutta vähintään kerran lukuvuodessa.

Opiskeluhuoltoryhmän kokouksesta laaditaan muistio. Muistioon kirjataan myös kokouksessa käsiteltyjen asioiden aihe.

Opiskeluhuoltoryhmän tehtäviin kuuluu suunnitella, kehittää, toteuttaa ja arvioida koulun opiskelijahuoltoa. Tehtäviin kuuluu myös terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja ongelmia ehkäisevä työ. Terveyden edistäminen on tavoitteellista ja välineellistä toimintaa hyvinvoinnin aikaansaamiseksi ja sairauksien ehkäisemiseksi. Terveyden edistäminen on myös yksilön tai yhteisöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä oman terveytensä määrittäjiin ja siten terveytensä kohentamiseen. Terveyden edistämiseen kuuluu sosiaalisia, taloudellisia, ympäristöllisiä ja yksilöllisiä tekijöitä.

Hyvinvoinnin osatekijät jaetaan kolmeen ulottuvuuteen: terveyteen, materiaaliseen hyvinvointiin ja koettuun hyvinvointiin tai elämänlaatuun. Hyvinvointi -käsite viittaa sekä yksilölliseen hyvinvointiin että yhteisötason hyvinvointiin. Yhteisötason hyvinvoinnin ulottuvuuksia ovat mm. elinolot, työllisyys ja työolot sekä toimeentulo. Yksilöllisen hyvinvoinnin osatekijöiksi taas luetaan sosiaaliset suhteet, itsensä toteuttaminen, onnellisuus ja sosiaalinen pääoma.

Opiskelijahuoltoryhmän toiminnasta tiedotetaan opiskelijoita ja huoltajille lukuvuoden alussa jaettavassa koulutiedotteessa, koulun kotisivuilla, vanhempainillassa ja/ tai muulla sopivaksi katsotulla tavalla.

Keuruun yhteiskoulun opiskelijahuoltosuunnitelma on nähtävillä sähköisessä muodossa koulun www-sivuilla. Koulukohtaiset oppilashuoltosuunnitelmat sisältävät

1. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhuoltopalvelut

Lukion opiskeluhuollon kokonaistarpeen arvioinnissa hyödynnetään mm. kouluterveyskyselyn tuloksia ja yhteenvetoja kouluterveydenhuollon laajoista terveystarkastuksista. Arvioinnissa huomioidaan lisäksi oppilailta ja huoltajilta sekä opetus- ja oppilashuoltohenkilöstöltä saatava tieto. Opiskeluhuollon kokonaistarvetta arvioitaessa hyödynnetään käyttöön saatavaa mahdollista seurantatietoa nuorten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä elinoloista. Edelleen koulu yhteisön ja -ympäristön tarpeiden, asuinalueen erityispiirteitten sekä erityistä oppimisen tukea tarvitsevien oppilaiden määrää pyritään seuraamaan.

Tuloksia ja yhteenvetoja hyödynnetään opiskeluhuoltopalvelujen kohdentamisessa yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhuoltotyöhön Keuruulla. Arviossa otetaan huomioon oppilashuollon seurannassa, kehittämisessä ja toteuttamisessa vaadittava opetushenkilöstön ja oppilashuollon palveluiden asiantuntijoiden työpanos.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat ¹

Yhteisöllisellä oppilashuollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko kouluyhteisössä edistetään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä kouluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllisen oppilashuollon tehtävä on suunnitella ja toteuttaa toimia, jolla sekä lisätään oppilaiden kouluviihtyvyyttä ja yhteishenkeä että ehkäistään kouluyhteisön ongelmia ja puututaan ilmenneisiin ongelmiin ja negatiivisiin ryhmäilmiöihin.

Opettajilla on oppilastuntemuksensa takia tärkeä rooli tehdä aloitteita opiskeluhuoltoryhmälle. Opettajat vastaavat usein myös suunnitelmien toteuttamisesta. Opiskeluhuollon asiantuntijoiden tehtävä on ennen kaikkea tuoda opiskeluhuoltoryhmän tietoon kouluyhteisön, luokan tai oppilasryhmän ilmiöitä, joita he ovat havainneet ja joihin halutaan kiinnittää huomiota sekä tuoda oma asiantuntemuksensa ryhmän käyttöön. Huoltajien ammatillista osaamista ja asiantuntemusta hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan sekä suunnittelussa että toimintojen toteuttamisessa. Opiskelijoille annetaan mahdollisuuksia vaikuttaa heitä koskeviin asioihin. Koulun yhteisöllistä opiskeluhuoltoa suunnittelevat ja toteuttavat omalta osaltaan yhdessä johtoryhmä/ -tiimi, koulun ainekohtaiset tiimit ja luokkakohdaiset tiimit, oppilaskunta, koulun johtokunta, vanhempainyhdistys ja/ tai muut koulussa toimivat ryhmät.

Kouluyhteisön ja -ympäristön terveellisyden edistämiseksi tehtävää toimintaa ovat mm. määräaikaisten ja laajat terveystarkastukset, kouluterveyskyselyt, moniammatillisena yhteistyönä tehtävä Kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden tarkastus sekä koulussa mahdollisesti tehtävä Koulun hyvinvointiprofiili -kysely.

Kouluyhteisön ja -ympäristön turvallisuuden edistämiseksi tehtävä toiminta liittyy koulutilojen, oppituntien ja välituntien fyysiseen ja psyykkiseen turvallisuuteen. Turvallisuuteen liittyvät mm. vuosittain tehtävän turvallisuuskävelyn järjestäminen ja poistumisharjoitus.

Hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävää toimintaa ovat hyvinvointikyselyt ja tutoreiden sekä oppilaskunnan tarjoama tempaukset yms. oppilaille. Koulupäivien aikana yhteisöllisyyteen vaikutetaan mm. ryhmäytymistä edistävin keinoin, teemapäivin ja erilaisin pedagogisin ratkaisuin. Kouluajan ulkopuolella yhteisöllisyyttä pyritään edistämään erilaisin kurssimatkojen ja vierailujen sekä erilaisten teemojen ympärille rakennetuilla vanhempainilloilla. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä otetaan huomioon yhteistyö myös kunnan muiden nuorten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Lukuvuoden aikana tehtävässä yhteisöllisessä opiskeluhuollossa painottuvat erilaiset teemat. Koulun yhteisöllisen oppilashuollon järjestämisestä ja suunnitelmista tiedotetaan oppilaita, heidän huoltajiaan sekä tarvittavia yhteistyötahoja. Ensisijaisina tiedottamistapoina ovat lukuvuoden alussa jaettava koulutiedote, vanhempainillat ja koulun kotisivut.

- **Asiantuntijoiden työnkuvat oppilashuollon näkökulmasta ovat liitteenä (Liite 1).**

¹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 2-kohta

- **Yhteistyö koulun ulkopuolisten nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa**

Yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä, terveellisiin elämäntapoihin, turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvää ohjausta voivat antaa myös erilaiset järjestöt ja muut toimijat. Keuruulla mm. kaupungin nuorisotoimi, seurakunnat, järjestöt, Iso Kirja –opisto, poliisi ja partio tekevät yhteistyötä koulujen kanssa.

- **Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa**

Koulutuksen siirtymävaiheissa tehtävä yhteistyö on Keuruulla kuvattu nivelvaiheiden vuosikellossa. Koulun laajennettu oppilashuoltoryhmä on eräs foorumi nuorten kanssa työtä tekevien yhteistyölle. Opinto-ohjaajat ovat mukana mm. Iso-N- nuorten kanssa työtätekevien verkostossa. Tarkempi kuvaus ohjauksesta toiselle asteelle ja työelämään siirryttäessä löytyy liitteenä (Liite 2).

- **Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa**

Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä tarkastus ja seuranta tehdään kolmen vuoden väliin. Asetus 338/2011 velvoittaa tekemään tarkastuksen yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- tai opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kesken. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista on seurattava vuosittain.

- **Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä**

Terveydenhoitaja tekee yhteistyötä opettajien kanssa toimien vierailevana asiantuntijana sekä terveystiedon että biologian opetusjaksoilla tarvittaessa.

- **Järjestyssäännöt**

Koulun järjestyssäännöt laaditaan koulun henkilöstön, oppilaskunnan edustajien ja johtokunnan edustajien yhteistyönä. Järjestyssäännöt tarkistetaan vuosittain. Järjestyssääntöjen tulee olla kaikkien koulussa toimivien tiedossa. Koulun järjestyssääntöjen tulee olla näkyvillä koulussa ja helposti löydettävissä esim. koulun kotisivuilta. Järjestyssäännöt liitetään koulun oppilashuoltosuunnitelmaan.

- **Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen,**

Kolme päivää pidempiin poissaoloihin rehtori antaa luvan kirjallisesti. Lyhyempiin poissaoloihin ryhmäohjaaja antaa luvan. Poissaolot merkitään Wilmaan. Kun poissaoloja on paljon, keskustellaan aina huoltajien kanssa.

- **Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus**

Ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto seuraa koulutapaturmia (Keuruun kaupunki/Sivistyspalvelut, lomake Ilmoitus tapaturmasta). Tapaturman sattuessa koulussa ensiavun annon ja jatkohoidon tarpeen arvioinnin hoitaa ensisijaisesti terveydenhoitaja, mutta jollei hän ole paikalla, vastuu on opettajalla tai muulla aikuisella.

- **Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen**

Koulujen menettelytavat tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäisemisessä ja käyttöön puuttumisessa ovat yhteisiä kaikilla Keuruun kouluilla. Menettelytapamalli löytyy opiskelijahuollon käsikirjasta.

Keuruun kaupungin www-sivuilla on mielenterveys- ja päihdehuollon suunnitelmassa on kuvattu siihen liittyvää yhteistyötä.

http://www.keuruu.fi/images/sosiaalityo/dokumentit/mielenterveys_ja_paihdesuunnitelma.pdf

- **koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet,**

Koulukuljetuksia koskevat ohjeet löytyvät

http://www.keuruu.fi/images/Kuljetuseriaatteet_Keuruunkaupunki_netiti2011.pdf

- **suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä**

Koulujen menettelytavat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä ovat yhteisiä kaikilla Keuruun kouluilla. Menettelytapamalli löytyy opiskelijahuollon käsikirjasta. Suunnitelmasta tiedotetaan ja siihen perehdytetään henkilöstöä, oppilaita, huoltajia ja tarvittavia yhteistyötahoja.

- **toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa.**

Koulujen menettelytavat äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa ovat yhteisiä kaikilla Keuruun kouluilla. Koulukohtainen tarkempi ohjeistus (pelastussuunnitelma) ja toimintavalmiuksien harjoittelu tehdään yhdessä pelastusviranomaisten kanssa.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen ²

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa, jota toteutetaan tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisen oppilashuollon tarkoituksena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista, turvata varhainen tuki ja ehkäistä ongelmia.

Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina oppilaan sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumukseen. Yksilökohtaisessa oppilashuollossa noudatetaan seuraavia periaatteita:

- oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon.
- vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista.
- pyritään tilanteen kiireettömyyteen ja siihen, että oppilas voi kokea tulleen kuulluksi.

² Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 2-kohta

Oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä

Koulun ja oppilashuollon henkilöstön velvollisuus on ohjata oppilasta hakemaan tarvitsemiaan oppilashuollon etuuksia ja palveluja. Koulun ja oppilashuollon henkilöstöön kuuluva, joka arvioi oppilaan olevan tuen tarpeessa, on velvollinen ottamaan viipymättä yhteyttä psykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot. Jos yhteydenotto ei ole mahdollinen yhdessä, on psykologille tai kuraattorille annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä lain säätämässä määräajassa. Em. yhteydenotosta annetaan tieto oppilaan huoltajalle.

Oppilas voi myös hakeutua oppilashuollon palveluihin itse tai huoltajan ohjaamana. Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti psykologin tai kuraattorin kanssa lain määräämässä määräajassa. Mahdollisuus on järjestettävä myös oppilaan huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa oppilas ohjataan saamaan muita opiskeluhuollon palveluja sekä muuta lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa.

Yksilökohtaista oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Oppilaan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa ratkaisuisissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti.

Tämän lisäksi oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan

- oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa,

Oppilaan sairaudenhoito tehdään yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaisesti. Terveystenhoitaja huolehtii, että koulun henkilökunta saa tietoa oppilaan sairauden olennaisista, koulunkäyntiin ja oppimiseen liittyvistä ja vaikuttavista asioista. Terveystenhoitaja ilmoittaa erityisruokavaliot koulun keittiölle.

- **Tehostettu ja erityisen tuki lukiossa**

Erytynen tuki lukiossa tarkoittaa Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden (2003) mukaan kaikkea tukea niille opiskelijoille *"jotka ovat tilapäisesti jääneet jälkeen opinnoissaan tai joiden opiskelun edellytykset ovat heikentyneet vamman, sairauden tai toimintavajavuuden vuoksi"*. Erytystä tukea voi antaa kuka tahansa, joka tekee asioita helpottaakseen näiden opiskelijoiden opiskelua. Erytynen tuki on siis koko kouluyhteisön asia.

Erytysjärjestelyt tarkoittavat niitä sovittuja toimenpiteitä, joilla erityistä tukea saavaa opiskelijaa autetaan. Lukiolain 13§ mukaan *"erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan opiskelu voidaan järjestää osittain toisin kuin lukiolaissa ja -asetuksessa ja koulun opetussuunnitelmassa määrätään"*. Esimerkiksi lukivaikeudesta kärsivän opiskelijan saama lisäaika kokeessa on erityisjärjestely. Erytysjärjestelyjä on muitakin kuin koetilanteissa toteutettavia. Vaikkapa se, että sovitaan opiskelijan saavan tunnilla muistiinpanot monisteina, ettei hänen tarvitse kuunnella opetusta ja kirjoittaa samaan aikaan.

Eriyistä tukea tarvitsevan opiskelijan arviointikin voidaan toteuttaa niin, että *"opiskelijalla on mahdollisuus muuhunkin kuin kirjalliseen näyttöön. Kyseiset vaikeudet voidaan ottaa huomioon määrättäessä opiskelija kurssiarvosanaa"*. (opetussuunnitelman perusteet, OPH 2003). Kaikki ne toimet, jotka toteutetaan toisin kuin tavallisesti, voidaan katsoa erityisjärjestelyiksi.

- **oppilashuollon tuki kurinpitörangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä,**

Oppilas, jolla on toistuvia kurinpitörangaistuksia tai jolta on evätty osallistuminen opetukseen, ohjataan aina hakemaan oppilashuollon palveluja.

- **asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä,**

Asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella ja luontevimmin kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmään kootaan vain henkilöitä, joiden tehtäviin oppilaan asia kuuluu. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi ja muiden yhteistyötahojen tai oppilaiden läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää oppilaan tai huoltajan suostumusta. Lähtökohtaisesti oppilas ja huoltaja ovat läsnä asiantuntijaryhmän kokouksessa.

Oppilaan/ huoltajan yksilöity kirjallinen suostumus tarvitaan tilanteessa, jossa oppilaan asian käsittelyyn osallistuu oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Jos huoltaja kieltää oppilashuollollisen tuen antamisen, on joissain tapauksissa harkittava lastensuojeluilmoitusta.

Oppilaan ja huoltajan suostumus yksilökohtaisen oppilashuoltoasian käsittelyyn asiantuntijaryhmässä on liitteenä (Liite 3).

- **oppilashuoltokertomusten laatiminen ja säilytys sekä**

Yksittäisen opiskelijan asiaa selvittävän asiantuntijaryhmän vastuuhenkilö kirjaa ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen. Myös muut ryhmän jäsenet voivat tehdä kirjauksia. Oppilashuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi. Oppilashuoltokertomukset ovat salassa pidettäviä ja ne säilytetään

Oppilashuoltokertomuksen pohja on liitteenä (Liite 4).

- **yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi.**

Koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa tehdään yhteistyötä oppilashuollon suunnittelussa ja toteuttamisessa.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa³

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan oppilashuollon toimintatavat oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistämiseksi sekä yhteistyön järjestämiksi. Suunnitelmassa kuvataan

- **oppilaan ja huoltajan osallisuus yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa sekä**

Oppilashuoltotyö tukee kouluyhteisöä, lisää sen hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta ja ehkäisee näihin liittyviä ongelmia. Oppilaiden ja huoltajien osallisuutta edistetään mm. oppilaskunnassa, johtokunnassa ja vanhempainyhdistyksessä.

Oppilaat ja heidän huoltajansa osallistuvat koulukohtaisen yhteisöllisen oppilashuollon suunnitteluun ja toteuttamiseen. Kaikkien Keuruun oppilaskuntien yhteinen oppilaskuntapäivä/työpaja/tapahtuma tai ikäkausiin keskittyvä oppilaskuntapäivä tarjoaa oppilaille mahdollisuuden ilmaista mielipiteitään. Oppilaskuntapäivä järjestetään vähintään kerran lukuvuodessa. Oppilaiden huoltajien osaamista ja tietotaitoa hyödynnetään oppilashuoltotoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Huoltajille tehdyillä kyselyillä saadaan tietoa oppilashuollon ja oppilashuoltopalvelujen toimivuudesta perheiden näkökulmasta.

Yksilökohtaiseen oppilashuoltoon osallistuvat kootaan tarpeen mukaan oppilaan läheisistä ja oppilashuollon asiantuntijoista. Huoltajalta pyydetään aina yksilöity kirjallinen suostumus yksilökohtaiseen oppilashuoltoon. Kodin ja koulun yhteistyö sekä avoin, kunnioittava ja luottamuksellinen vuorovaikutus koulun henkilöstön ja perheen välillä luovat hyvän pohjan yksilökohtaisen oppilashuollon onnistumiselle.

- **yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille.**

Oppilashuollon menettelytavoista tiedotetaan oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä yhteistyötahoille lukuvuoden alussa jaettavalla koulutiedotteella, koulun www-sivulla ja vanhempainilloissa.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen⁴

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista⁵.

Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan toimenpiteet suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi⁶. Näitä ovat

- seurannasta vastuussa oleva taho koulussa,
- seurattavat asiat ja
- käytettävät menetelmät tietojen kokoamiseksi sekä
- seurannan aikataulu

³ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 3-kohta

⁴ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 5-kohta

⁵ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 4 mom.

⁶ Hallituksen esitys eduskunnalle oppilas- ja opiskelijahuoltolaiksi 67/2013

Koulun oppilashuoltoryhmän kokouksista tehdään muistiot, jotka toimitetaan oppilashuollon ohjausryhmälle. Rehtori huolehtii muistioiden laatimisesta ja niiden toimittamisesta koulun tietojärjestelmään.

Oppilashuoltoryhmä valitsee toukokuun alkuun mennessä aiheet ja toiminnot, jotka toteutetaan seuraavan lukuvuoden aikana. Suunnitelma laaditaan vuosikellon muotoon syyskuun loppuun mennessä. Suunnitelmaa seurataan jatkuvasti ja tarkastetaan tammikuussa. Rehtori huolehtii kuluneen lukuvuoden toiminnan kirjaamisesta kesäkuun loppuun mennessä. Rehtori vastaa oppilashuoltotoiminnan toteutumisesta koululla.

Oppilashuollon ohjausryhmä seuraa oppilashuoltoryhmien toimintaa ja lukuvuoden aikana esillä olleita aiheita pääasiallisesti muistioiden ja vuosikellojen avulla. Opetuksen järjestäjä ja oppilashuollon ohjausryhmä antaa koululle ohjausta ja palautetta oppilashuoltosuunnitelman toteutumisesta.

Lisäksi kuvataan

- seurantatietojen käsittely ja hyödyntäminen koulun oppilashuollon kehittämisessä sekä
- keskeisistä tuloksista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille.

Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa opetuksen järjestäjän omavalvontaa koskevaa tehtävää. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta⁷.

⁷ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 26 § 1 mom.

Liite 1.

Opiskeluhuollon asiantuntijat ja työnkuvat

Keuruulla opiskeluhuollon asiantuntijoina toimivat terveydenhoitaja, koululääkäri, koulukuraattori ja koulupsykologi. He toimivat opiskeluhuollossa omien työnkuviansa mukaisesti. Työnkuvat on koottu seuraavassa.

Kouluterveydenhoitaja ja -lääkäri vastaavat yhdessä kouluterveydenhuollon kehittämisestä ja toteuttamisesta. Kouluterveydenhuolto pyrkii turvaamaan jokaiselle lapselle ja nuorelle terveen kasvun ja kehityksen edellytykset sekä luomaan perustaa terveelle aikuisuudelle. Lisäksi kouluterveydenhuolto on mukana tunnistamassa ja selvittämässä oppimisen, tunne-elämän ja käyttäytymisen ongelmia yhteistyössä perheen, oppilashuolto- ja opetushenkilöstön kanssa. Kouluterveydenhuolto ehkäisee myös syrjäytymistä, terveyserojen syntymistä (varhainen puuttuminen) ja kansansairauksia sekä valvoo ja edistää koulun työolojen ja koulutyön terveellisyyttä ja turvallisuutta. Kouluterveydenhuolto pyrkii koko koulu yhteisön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Kaikille peruskoulun vuosiluokille tehdään terveystarkastukset vuosittain. Laajat terveystarkastukset tehdään 1., 5. ja 8. luokalla, joissa mukana on myös koululääkäri ja vanhempi/hoitaja. Lukion/toisen asteen opinnoissa terveystarkastus on 1. opiskeluvuotena ja koululääkärin tarkastus 2. opiskeluvuotena. Terveystarkastuksen vastaanotolle pääsee ilman ajanvarausta. Koulun työssäolo selvitykset tehdään moniammatillisesti joka 3. vuosi.

Oppilashuollon moniammatilliseen asiantuntijaryhmään kouluterveydenhoitaja tuo oman asiantuntijuuden terveyteen, sairauteen ja hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä. Hän on oppilaan psyykkisen ja fyysisen kasvun ja kehityksen seuraaja ja tukija sekä tekee yhteistyötä koululääkärin ja erikoissairaanhoidon kanssa. Lisäksi hän toimii yhtenä asiantuntijana koulu yhteisön terveydellisten ja turvallisten työolojen seuraajana.

Koulukuraattori on *koulun sosiaalityöntekijä*, jonka tavoitteena on oppilaiden hyvinvoinnin, sosiaalisen kehityksen ja koulunkäynnin tukeminen sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistäminen sosiaalityön keinoin. *Työn painopiste on ennaltaehkäisevässä työssä.* Koulukuraattori arvioi oppilaan tuen tarvetta mm. käyttäytymiseen, sosiaaliin suhteisiin, perheeseen, tunne-elämään, koulunkäyntijärjestelyihin ja oppimiseen liittyvissä asioissa. Hän tekee sosiaalisia selvityksiä ja tarvittaessa ohjaa oppilasta sosiaalityön tai terveydenhuollon piiriin. Koulukuraattorin puoleen voivat kääntyä yksittäisen oppilaan lisäksi oppilaan vanhemmat ja koulun henkilökunta erilaisissa oppilasta koskeissa kysymyksissä, jotka voivat liittyä mm. poissaoloihin, käytösongelmiin, kiusaamiseen ja jaksamiseen.

Yksilötasolla koulukuraattori pyrkii oppilaiden kehityksen ja oppimisen riskien varhaiseen tunnistamiseen, tuen tarpeen arviointiin ja tarvittavan verkoston kokoamiseen. Koulukuraattori antaa keskustelua oppilaalle ja tukea niin vanhemmille kuin koulun opetushenkilöstölle sekä olla mukana monialaisissa verkostopalaverissa. *Yhteisötasolla* koulukuraattori työskentelee luokkien ja oppilasryhmien kanssa sekä osallistuu vanhempainiltoihin. Koulukuraattori on osa monialaista opiskeluhoitoryhmää, konsultoi koulun henkilöstöä, osallistuu kriisityöhön sekä tekee yhteistyötä muiden lasten ja perheiden kanssa toimivien tahojen kanssa. Oppilas voi hakeutua koulukuraattorin vastaanotolle itse tai tulla esimerkiksi toisen työntekijän tai vanhemman ohjaamana.

Koulupsykologi on oppilashuollon työntekijä, jonka työn tavoitteena on oppilaiden koulunkäynnin ja psyykkisen hyvinvoinnin edistäminen sekä ongelmien ennaltaehkäisy yksilö- ja yhteisötasolla. Koulupsykologin puoleen voivat kääntyä yksittäisen opiskelijan lisäksi oppilaan vanhemmat ja koulun henkilökunta erilaisissa oppilasta koskevissa kysymyksissä, jotka voivat liittyä mm. oppimiseen, jaksamiseen, keskittymiseen sekä psyykkiseen kehitykseen.

Yksilötasolla koulupsykologin työnkuvaan kuuluvat psykologiset tutkimukset oppimisedellytysten ja psyykkisen tuen tarpeen arvioimiseksi sekä tarvittavien tukitoimien suunnittelu. Koulupsykologi voi tarjota oppilaalle myös keskustelutukea, jolla pyritään löytämään välineitä mm. itsetuntemuksen ja elämänhallinnan, motivaation sekä sosiaalisen selviytymisen lisäämiseksi. Koulupsykologin kanssa voi selvittää esimerkiksi opiskeluun, omaan jaksamiseen sekä ihmissuhteisiin liittyviä pulmia. Yhteisötasolla koulupsykologi on osa monialaista opiskeluhoitoryhmää, konsultoi koulun henkilöstöä ja osallistuu kriisityöhön. Koulupsykologi tekee tilannekohtaisesti monialaista tiimi- ja verkostotyötä, yhteistyötä huoltajien kanssa ja ohjaa tarvittaessa oppilaan tutkimuksiin ja/tai jatkohoitoon. Oppilas voi hakeutua koulupsykologin vastaanotolle itse tai tulla esimerkiksi toisen työntekijän tai vanhemman ohjaamana.

Liite 2:**Ohjauksen turvaverkko nuorille Keuruulla**

- siirtymä toiselle asteelle ja työelämään

Peruskoulusta toiselle asteelleKesäajan ohjausvastuut:

Kesäkuu; yhteisvalinnan tulosten selvittyä

- yläkoulun opinto-ohjaaja päivystää ja seuraa, miten nuoret ovat sijoittuneet; tarvittaessa tapaamiset
- sovitut päivystyspäivät, jotka on ilmoitettu perusopetuksen päättäneille
- yläkoulun opinto-ohjaaja raportoi sähköpostitse nivelvaiheen opinto-ohjaajalle nuorista, joihin tulisi olla yhteydessä täydennysshaun aikaan (eivät ole tulleet valituiksi)

Elokuu

- nivelvaiheen opinto-ohjaaja tarkistaa yhteisvalinnan listoilta, ovatko kaikki ottaneet opiskelupaikan vastaan - > soitto nuorelle/kotiin, jos paikkaa ei ole otettu vastaan
- sovitut päivystyspäivät, jotka on ilmoitettu perusopetuksen päättäneille

Syyslukukauden ohjausvastuut

- yläkoulun opinto-ohjaajat, erityisopettajat ja nivelvaiheen opinto-ohjaaja osallistuvat lähialueiden toisen asteen oppilaitosten niveltietopalaveriin ja siirtävät tiedot
- toisen asteen/nivelvaiheen opinto-ohjaaja ohjaa niitä nuoria, jotka eivät ole kiinnittyneet mihinkään oppilaitokseen -> mahdollinen opintojen aloittaminen vielä syyslukukauden alussa

Ohjausvastuut syksystä eteenpäin

Keskeyttämistiedot toiselta asteelta

- etsivän nuorisotyön viranomaisena toimii nivelvaiheen opinto-ohjaaja
- nivelvaiheen opinto-ohjaaja on yhteydessä opintonsa keskeyttäneeseen nuoreen
- oppilaitos päättää ilmoittamisesta etsivälle nuorisotyölle

Ohjauksen yhteistyö

- *nivelvaiheen opinto-ohjaaja ohjaa nuoren tapauksesta riippuen koulutukseen (esim. ammattistartti), te-toimistoon tai Nuorten Navikka-palveluihin*
- *säännölliset yhteistyöpalaverit Navikan nuorten yksilövalmentajan kanssa*
- *Iso-N, nuorten kanssa työtä tekevien yhteiset palaverit -> toimintaperiaatteista sopiminen, tilannekartoitukset, nuorten elämäntiloihin liittyvän tiedon kerääminen*

KY syksy 2012, päivitetty 5/2014

Liite 3.



SUOSTUMUS LAPSENNE OPPILASHUOLLOLLISTEN ASIOIDEN

KÄSITTELYYN ASIANTUNTIJARYHMÄSSÄ

Keuruun kaupunki

Asiantuntijaryhmässä on läsnä oppilaan lisäksi asiaan kuuluvia oppilashuoltoryhmän jäseniä ja huoltaja(t) sekä tarpeen mukaan koulun henkilöstöä. Asioiden käsittely on luottamuksellista. Palaverista sovitaan oppilaan ja huoltajan kanssa tällä lomakkeella.

Koulu		
Oppilaan nimi ja luokka		
Oppilaan opettaja/luokanvalvoja		
Palaverin koollekutsuja (nimi & puh.)		
Palaverin aihe		
Palaveriin osallistujat ja ammattinimikkeet	1	5
	2	6
	3	7
	4	8
Palaverin aika ja paikka		
Päivämäärä ja oppilaan allekirjoitus	_____	_____
	_____	_____
Huoltajan/ huoltajien allekirjoitus	_____	_____
	huoltajan allekirjoitus	huoltajan allekirjoitus

Palaverin koollekutsujan allekirjoitus	<hr/> pvm allekirjoitus ja virka-asema
---	--

Liite 4.



Keuruun kaupunki

OPPILASHUOLTOKERTOMUS

1. Henkilötiedot			
Lapsen / Oppilaan nimi		Sotu	
Päiväkoti / Koulu		Ryhmä/ Luokka	
Kotikunta			
1. huoltaja			
Osoite			
Puh. koti		Puh. työ	
2. huoltaja			
Osoite			
Puh. koti		Puh. työ	
Muu perhe			
2. Asiantuntijaryhmän kokoontuminen			
Aihe ja koollekutsujan nimi ja puhelinnumero			
Palaveriin osallistuneet ja heidän ammattiasemansa			

Oppilaan tilanteen selvittämisen aikana tehdyt selvitykset ja toimenpiteet	
2.1. Asiantuntijaryhmässä tehdyt päätökset ja toteuttamissuunnitelma	
Tilanteen kuvaus	
Tehdyt päätökset	
Toteuttamis- suunnitelma	
Toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat henkilöt	
Kirjauksen päivämäärä, paikka, kirjaaja ja kirjaajan	

ammattiasema	
---------------------	--

Liite 5.



YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTORYHMÄ

Keuruun kaupunki

KOULU _____

Muistio ___ / lv _____

PUHEENJOHTAJA _____

Pvm ___ / _____ 20__

SIHTEERI _____

Oppilashuoltoryhmän jäsenet:

	nimi	ammattiasema
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

Muut läsnäolijat:

	nimi	ammattiasema

Käsittelyssä olleet asiat, niistä tehdyt suunnitelmat, toteutus, aikataulutus ja em. asioiden seurannasta vastaavat henkilöt	1. Aihe
	2. Suunnitelma
	3. Toteutus
	4. Aikataulutus
	5. Seurannasta vastaavat henkilöt
Tiedotus? Muuta?	